

MİRASTAN İSKAT KONUSUNDA İKİNCİ HUKUK DAİRESİ'NİN HUKUK DIŞI BİR KARARI

Prof. Dr. Ahmet KILIÇOĞLU (*)

I. DAVA KONUSU OLAY

Bahattin 9.2.1994 tarihinde ölmüştür. Bahattin'in geride karısı Annalise, kızları Tanju ve Leyla kalmıştır. Leyla evli ve Kerem isimli bir erkek çocuk sahibidir.

Leyla'nın vekili Av. Hatemi, Ankara 3. Sulh Hukuk Mahkemesi'nde terekenin tesbitini ve tedbir niteliğinde olmak üzere defterinin tutulmasını talep etmiştir.

Ankara 3. Sulh Hukuk Mahkemesi'ne gönderilen, murisin el yazısı olarak düzenleyip notere teslim etmiş olduğu 21.2.1991 tarihli vasiyetnamede, mirasçılardan Leyla'nın mirastan ıskat edilmiş olduğu görülmüştür (1).

Davacı Leyla'nın vekili, 3. Sulh Hukuk Mahkemesi'nden tereke mahkemesi sıfatıyla, murisin yurt içinde ve dışında çok büyük serveti olduğunu ısrarla iddia etmiştir.

Bu davaya davalı (karşı taraf) olarak katılan mirasçılar Annalise'in ve Tanju'nun vekilleri ise, "davacının mirastan ıskat edilmiş olması karşısında, ıskata ilişkin vasiyetname iptal edilmediği sürece Leyla'nın bu davaya katılamayacağını ve hiçbir talepte bulunamayacağını" savunmuşlardır.

(*) A.Ü. Hukuk Fakültesi Öğretim Üyesi.

(1) Muris, ıskat sebebi olarak, kızı Leyla ile ilgili özel yaşamlarına ilişkin sebepleri MK. md. 457 b.2 anlamında "kanunen mükellef olduğu vazifeleri ifada büyük bir kusur" işlemeyi göstermiştir.

II. ISKAT VASİYETNAMESİNİN HUKUKA AYKIRI BİR ŞEKİLDE İPTALİ

Mirastan ıskat edilmiş olan Leyla ile ilgili vasiyetnamenin, İstanbul 7. Asliye Hukuk Mahkemesi'nde iptal edilmiş olduğu ve kararın kesinleşmiş olduğu yönündeki bir ihbar üzerine, davalı vekilleri, bu mahkemenin 1994/173 esas, 1994/330 karar sayılı dosyasını incelemişler ve aşağıdaki hukuka aykırılıkların yaşandığını belirlemişlerdir.

Iskat edilmiş olan Leyla'nın vekili 4.5.1994 tarihinde, Leyla'nın oğlu Kerem'i davalı, Leyla'nın kocasını da tanık-göstermek suretiyle, murisin ıskat vasiyetnamesinin iptalini talep etmiştir. Dava dilekçesinde, murisin ehliyetsiz olduğunu, çevresinin etki ve baskısı ile dava konusu ıskat vasiyetini tanzim ettiğini, ayrıca murisin ıskat sebebinde aşikâr bir hataya düşmüş olduğunu, ıskat sebebi olarak gösterilen olayların gerçek dışı olduğunu iddia etmiştir.

İstanbul 7. Asliye Hukuk Mahkemesi, davanın açıldığı günün hemen ertesi günü, yani 6.4.1994 günü taraflara duruşma günü vermiş; her nasılsa davalıda dahil tüm taraflar aynı gün duruşmanın yapılacağını öğrenmişler, duruşma açılmış, taraflar ve vekillerinin hazır olduğu görülmüş, davalı taraf davayı kabul ettiğini beyan etmiş, davacı Leyla'nın kocası tanık olarak dinlenmiş, tanıklığında vasyetteki ıskat sebeplerinin gerçek olmadığını dolayısıyla vasiyetin geçersiz olduğunu beyan etmiştir.

Mahkemenin hakimi Tezcan Karakışla, dakikalarla ifade edilebilen kısa bir duruşmadan sonra "Yapılacak iş kalmadığından duruşmaya son verildi: Gereği Düşünüldü, davanın kabulüne" demek suretiyle davacının talebi gibi murisin temyiz kudretinin bulunmadığını, ıskat sebeplerinin gerçek dışı olduğunu, murisin aşikâr hataya düştüğünü, başkalarının etkisi ve baskısı ile bu ıskat tasarrufunda bulunduğunu, birgün önce açılan ertesi gün önüne getirilen davada kısa bir duruşma sonunda, davacının kocasının tanıklığı ile kabul etmiş ve davanın "Hukuken ve vicdanen" kabulüne kanaat getirmiştir.

Duruşma bittikten hemen sonra, hakim kabul ettiği davanın gerekçeli kararını yazmış; taraf vekilleri "hukuka ve yargılama

esaslarına" tamamen uygun olan; bu kararı temyiz etmeyeceklerini hemen imzalarıyla beyan etmişler; karar bu yolla kesinleşmiş; davacı vekili, davacı Leyla ve kocası kesinleşen kararı alıp, öğleden sonra İsviçre'ye uçup, davacı ve vekili, murisin Bankalarda olduğunu iddia ettikleri serveti ortaya çıkarmak için hesaplara girmişler, incelemişler, belgeler almışlardır.

III. ISKAT VASIYETİNİ İPTAL EDEN HUKUK DIŞI KARARA KARŞI BAŞVURULAN YASAL YOLLAR VE YARGITAY 2. HUKUK DAİRESİ'NİN İSABETLİ BOZMA KARARI

Hukuk dışı olarak yapılan ve gerek usul yönünden, gerekse esas yönünden tüm hukuk kurallarını ihlal eden karar aleyhine temyiz dilekçesi verilmiştir. Bu dilekçede verilen kararın öncelikle, yetki yönünden sakat olduğu, MK. md. 518'in açık hükmü gereğince bu tür davaların "murisin son ikametgahı mahkemesinde görülmesi gerektiği" nitekim davacının da bu nedendir ki tereke tesbitini Ankara 3. Sulh Hukuk Mahkemesinde istediği; bu davanın davalısının kanuni mirasçılar olması gerektiğinden husumetin yanlış ve kasıtlı olarak başkasına tevcih edildiği; mahkemenin dava dilekçesindeki iddiaların hiçbirini araştırmadan" vasiyetnamenin iptaline, davacının mirastan ıskat olmamış gibi hak sahibi olduğunun tesbitine" şeklinde hukuka aykırı bir hüküm tesis ettiği, ıskat için gösterilen sebepler haklı olmasa bile, davacının ancak ve ancak mahfuz hisse alabileceği bildirilmiştir (2).

- (1) Yargıtay 11. HD. 11.6.1993, 93/2913, 93/4118, YKD. Ocak 1994, s. 1, sh. 67 vd.
- (2) Kanuni mirasçı Annalise'nin vekili sıfatıyla verilen temyiz dilekçesi üzerine, davacı vekili, Mahkemeye 30.5.1994 tarihli bir dilekçe verip, hükümden "kanun yolları açık olmak üzere" ibaresinin karara "zuhulen" girdiğini beyan edip bunun hükümden tazvihen çıkarılmasını talep etmiştir. Aynı dilekçesine, Hukuk Fakültesi'nde öğretim üyesi ve İstanbul Barosu'nda avukat Prof. Dr. Selahattin S. Tekinay'ın iki sayfalık "hukuki mütalâa" başlıklı bir yazısını da eklemiştir. Bu raporda, Prof. Dr. Necip Kocayusufpaşaoğlu'nun herkesçe malum Miras Hukuku kitabının 315. sayfasındaki bir örnek nakledilerek mahkeme kararının yerinde olduğu ve kanuni mirasçıların kararı temyiz hakları olmadığı beyan edilmiştir.

Davacı vekili temyize cevap adı altında müteaddit dilekçelerinde İsviçre'de yayımlanmış şerhlerden alıntılara da yer vermiştir. Alıntılar ve kullanılan üslup incelendiğinde, bizde, bu satırların, ortaya çıkma cesaretini göstere-meyen bir hukuk öğretim üyesine ait olduğu kuşkusunu yaratmıştır.

Mahkeme temyiz istemini red etmiş ve red gerekçesinde, şu ilginç cümlelere yer vermiştir: "3. kişi Annalise vekili davada taraf olmadığından ve KARAR KESİNLEŞTİKTEN SONRA TEMYİZ ETTİĞİNDEN temyiz talebinin reddine".

Mahkemenin bu red kararı tarafımızdan temyiz edilmiş ve dosya nihayet Yargıtay 2. Hukuk Dairesi'ne getirilebilmiştir.

Yargıtay 2. Hukuk Dairesi 1994/174 esas, 1994/7401 karar sayılı ve 14.7.1994 tarihli ve kapsamlı gerekçeli kararıyla, bu hukuk dışı kararı bozmuştur. Bozma kararı aynen aşağıdaki cümleleri içermektedir:

"1) İskat edilen kimse müteveffadan evvel ölmüş gibi hissesi müteveffanın kanuni mirasçıları arasında taksim olunur. Miras haklarından iskat edilen kimselerin füruları o kimse müteveffadan evvel ölmüş gibi mahfuz hisselerini isteyebilir (MK. md. 458). Şu halde, davada husumet yöneltilmeyen ve hükmü temyiz eden murisin diğer mirasçılarının yararı vardır. Mahkeme hükmünden hakları etkilenen kimselerin taraf olmasa da hükmü temyiz hakları vardır. O halde murisin eşi Annalise'nin temyiz talebinin reddine dair olan 10.5.1994 günlü kararın bozulması ve temyiz isteğinin incelenmesi gerekmiştir.

2) Davaya murisin mirasçılarının haklarına etkili olmakla onlara husumet yöneltilmeden eksik hasımla davaya bakılması usul ve yasaya aykırıdır" (3).

(3) Bozma kararı davacı vekiline 2.8.1994 tarihinde tebliğ edilmiştir.

Davacı ve vekili, kararın bozulmuş olmasına rağmen 28.10.1994 tarihinde Yapı-Kredi Bankası Merkez Şubesi'ne başvurarak, İstanbul 7. Asliye Hukuk Mahkemesi'nin verdiği kararın kesinleşmiş olduğunu ileri sürüp Banka'dan, iskat edilen davacıya ait olduğu iddiasıyla, terekeye dahil parayı tahsil etmişlerdir (Banka'nın 4.11.1994 tarihli ve 8869 sayılı yazısı).

Öte yandan, Yargıtay 2. Hukuk Dairesi tarafından, bozma kararı üzerine, iskat edilen mirasçı murisin yurt dışındaki bir banka hesabında bulunan ve iskat edilen mirasçı nedeniyle tahsil edilemeyen paranın taksimi için diğer mirasçılar tarafından açılan dava sonunda, İstanbul 3. Sulh Hukuk Mahkemesi, iskat edilenin mirasçılığı belirsiz olduğundan ona ait hisselerin bloke edilmesine, kalan paranın ise mirasçılıkları tartışmasız olan diğer iki mirasçı arasında hisseleri oranında taksimine karar vermiştir. Bu kararı elde eden ve iskat edilen mirasçı ve vekili, kararda iskat edilenin hissesi için

Kararın altında başkan vekili olarak Nedim Turhan ile üyeler Ş.D. Kabukçuoğlu, Ferman Kıbrıscıklı, Özcan Aksoy ve A. İ. Özüğür'un imzaları yer almaktadır.

Yargıtay 2. Hukuk Dairesi, davada taraf olması gerekirken, dışlanarak yapılan yargılamalarda, taraf olması gereken kişinin temyiz isteğini daha önceki içtihatlarında da aynen bu olayda olduğu gibi kabul etmektedir (4). Bu Daire'nin başkanı Tahir Alp ise, bazı kararlarda sadece "taraf olmayanın temyiz hakkı yoktur, verilen karar da taraf olmayı bağlamaz" gerekçesiyle muhalif kalmıştır. Ancak aşağıda vereceğimiz bu onama kararının karar düzeltme aşamasında bozma kararından dönme gerekçesini hazırlayan başkan söz konusu muhalefet şerhlerinden farklı olarak, bu konu üzerinde durmadan davanın esasına girmiş, hukuk dışı olan inceleme konumuz karar verilmiştir.

IV. YARGITAY 2. HUKUK DAİRESİ'NİN GEREKÇELİ BOZMA KARARINDAN DÖRT AY SONRA DÖNEREK VERDİĞİ ONAMA KARARI

Davacı Leyla'nın vekili Yargıtay'ın bozma kararına karşı karar düzeltme yoluna başvurmuştur. Karar düzeltme dilekçesinde, dava dilekçesindeki ve temyiz dilekçesine cevap layihesindeki iddialarını aynen tekrar etmiştir.

Yargıtay 2. Hukuk Dairesi, dört ay önce verdiği gerekçeli bozma kararından her nasıl olduysa, 28.11.1994 tarihli ve 11457/11608 sayılı kararıyla dönmek suretiyle, yerel Mahkeme'nin tamamen hukuk dışı olduğu açık olan kararını, bu kez aşağıdaki gerekçe ile onamıştır.

bloke kaydı bulunmasına ve İstanbul 7. Asliye Hukuk Mahkemesi'nin kararının bozulmasına rağmen, bozma kararını gizlemek suretiyle, Bankaya ibraz ederek normal miras hissesine sahip imişler gibi tahsilatta bulunmuşlardır. Kararı kullanarak bu tahsilatı yaptıktan sonra ise taksim kararını hukuka aykırılık iddiasıyla temyiz etmişlerdir.

Davacı taraf, bu davranışıyla İstanbul 7. Asliye Hukuk Mahkemesi'nin verdiği kararda, mirasçı Annalise'nin taraf olmadığı, bu nedenle kararı temyiz edemeyeceği yönündeki bir öğretim üyesinden aldıkları raporları ekleyerek yaptıkları sayfalarca savunma ve iddialarıyla açık bir çelişkiye düşmüşler, taraf olmadıkları kararı temyiz edebilmişlerdir.

- (4) Yarg. 2. HD. 7.12.1992, 12006/12323 (Yayımlanmamıştır); 7.10.1993, 8175/8920 (Yayımlanmamıştır).

"Temyiz yetkisi taraflara veya hüküm ile kendisine bir külfet olunana veya bir hakkı ihlal olunana aittir (YHGK.nun 17.5.1967 tarihli 67/4-322-265 sayılı kararı). Şu halde iskat tasarrufunun iptali davasından etkilenenleri öncelikle ortaya koymak gereklidir.

"...Mahfuz hisseli mirasçılar murisin ölüme bağlı tasarrufu ile mirastan iskat edilebilir". (MK. md. 457. "Müteveffa tarafından diğer suretle tasarruf vaki olmamış ise, iskat edilen kimse müteveffadan evvel ölmüş gibi, hissesi müteveffanın kanuni mirasçıları arasında taksim olunur. Miras hakkından iskat edilen kimse nin fûruları o kimse müteveffadan evvel ölmüş gibi mahfuz hisselerin isteyebilirler. (MK. md. 458). Görüldüğü gibi iskat tasarrufundan müstefit olanlar kural olarak iskat olunan kişinin mirasçıları olabilecek kişilerdir. Muris tarafından aksine bir tasarruf yapılmamışsa bunların iskat edilen kişiye düşecek payı taksim edecekleri kanunda hissesi sözcüğü ile açıkça gösterilmiştir. Medeni Kanun'un sistemi ve 439/3. maddesi müteveffadan evvel vefat eden çocukların her tabakadan halefiyet tariki ile mirasçı olan fûruları tarafından temsil olunacağını amirdir. Şu halde iskat olunan kişinin fûruu varken kardeşlerinin veya diğer usulünün iskattan yararlanması mümkün olamaz (Y. 2. HD.nin 3.5.1993 T. 4313-4582; 29.12.1992 tarihli 12656-13060 ve 4.11.1976 tarihli 6957-7754 sayılı kararları) meğer ki muris iskat tasarrufu ile başka türlü bir tasarrufta bulunmuş ola. Murisin başka türlü bir tasarrufta bulunması halinde de iskat olunan mirasçının fûruun mahfuz payına dokunulamayacağı aynı maddenin son cümlesi ile hükme bağlanmıştır.

Somut olayda muris fûruu davacıyı iskat etmiş, bu tasarrufun iptali davası iskat olunan kişinin fûruuna karşı açılmıştır. Iskat tasarrufunda iskat edilen fûruun miras payı hakkında bir hüküm yoktur. Şu halde iskat olunan fûru müteveffadan önce ölmüş gibi işlem yapıp iskattan müstefit olanı belirlemek gerekir. Bu da iskat olunan fûruun fûruu davalıdır. Hiç bir zaman murisin eşi bu tasarruftan yararlanan durumunda olmadığı gibi iskat tasarrufunun iptali kararı ile kendisine bir külfette tahmil edilmemiştir. temyiz edenin hukukuna bu karar hiç bir surette etkili olamaz. Şu durumda temyiz dilekçesinin reddi gerekirken kabulü ile hükmün bozulduğu yeniden yapılan inceleme ile anla-

şılmakla davacının ve davalı Kerem'in karar düzeltme isteminin kabulü ve temyiz edenin dilekçesinin reddi gerekli olmuştur".

Kararın altında başkan Tahir Alp ile üyeler Nedim Turhan, Ş.D. Kabukçuoğlu, Özcan Aksoy, A. İhsan Özuğur'un imzaları yer almaktadır. Buna göre dört ay önce gerekçeli bozma kararını veren dört üye, bu kez sözü edilen gerekçeli bozma kararından dönüp o kararda yer almayan başkanın görüşleri yönünde onama kararına imza atmışlardır.

Bu onama kararıyla, aşağıda geniş bir şekilde açıklanacağı üzere, sanki mahkemenin kararı sadece "ıskat edilen mirasçının miras hissesinin kime düşeceği konusuyla ilgili imişçesine", dönüp dolaşıp bu konu ele alınıp işlenmeye çalışılmıştır.

V. KARARIN ELEŞTİRİSİ

A. Bozma Kararında Temyize Cevap Layihasında İleri Sürülen Savunmalar Cevaplandırılmış Olduğu Halde Karar Düzeltmenin Kabulü Açıkça Hukuk Dışıdır

İnceleme konusu hukuk dışı karar için başvuruda bulunan davacı vekili dava dilekçesinde, ıskat sebeplerinin gerçek dışı olduğunu, murisin temyiz gücüne sahip olmadığını, mirastan ıskat hakkı olsa bile Leyla'nın oğlu Kerem'in onun yerine miras hakkını alacağını belirtmiştir.

Aynı vekil, hukuk dışı karara karşı verilen temyiz dilekçesine, verdiği cevap layihasında da aynı iddiaları tekrar etmiştir.

Yargıtay 2. Hukuk Dairesi bütün bu iddia ve savunmaları görerek yukarıdaki isabetli bozma kararını vermiştir.

HUMK. md. 440 b.1 hükmü "Temyiz dilekçesi ve kanuni süresi içinde VERİLMİŞ OLMASI ŞARTIYLA KARŞI TARAFIN CEVAP DİLEKÇESİNDE ileri sürülüp hükme etkisi olan itirazların kısmen veya tamamen cevapsız bırakılmış olması"nın karar düzeltme sebeplerinden saymıştır.

Yargıtay 2. Hukuk Dairesi'nin bozma kararında cevapsız bırakılan hiçbir husus yoktur. Bozma gerekçesi tamamen olaya ve

yasaya uygundur. Davacının temyize cevap layihasında cevapsız bırakılan bir husus olmadığı, bozma kararında açık bir şekilde "Miras haklarının iskat edilen kimselerin füruları o kimse müteveffadan evvel ölmüş gibi mahfuz hisselerini isteyebilir (MK. md. 458)" şeklindeki cümleden anlaşılmaktadır. Hal böyle iken HUMK. md. 440 b.1 hükmü çiğnenerek bozmadan dönülmesinde hukuka uygunluk değil, hukuk dışılık vardır.

Yargıtay'ın yol ve gerekçe göstererek bozduğu bir karar, dört ay sonra bu kez farklı bir gerekçe ile (aşağıda açıklayacağımız gibi açıkça hukuka aykırı bir şekilde) onaması, yargıya ve hukuka güveni sarsan bir tutumdur. Yargıtay'ın yol ve gerekçe göstererek verdiği bozma kararından dört ay sonra dönmesi, daha basit bir anlatımla "birgün ak dediğine ertesi gün kara demesi" yargının güvenilirliğine gölge düşüren bir uygulamadır.

B. Karar Kesin Yetki Kuralını Çiğnemiştir

MK.muzun, Yargıtay 2. Hukuk Dairesi tarafından da malum olan 518. maddesi şu hükmü içermektedir "Miras. bilcümle mallara şamil olmak üzere müteveffanın son ikametgahı mahkemesinde açılır. Ölüme bağh tasarruflarda, İPTAL veya tenkis ve mirasın taksimi ve miras sebebiyle istihkak davaları bu mahkemede görülür".

Bu madde ile getirilen yetki kuralının kesin bir yetki kuralı olduğu çok açık ve tartışmasızdır (5).

İnceleme konusu olayda murisin son ikametgahının Ankara olduğu sabittir (6). Nitekim bundan dolayıdır ki davacı vekili, te-

(5) Kuru, Baki: Hukuk Muhakemeleri Usulü, 5. Bası, 1990, sh. 322 (Bu kadar açık olan bir konuda bundan fazla bir araştırmaya ve yollamaya gerek var mı?).

(6) Davacı vekili, dosyaya hakimın havalesini taşımayan, bir "İkametgah İlmuhaberi" koymuş, temyize cevap layihasında bu belgeye ve ayrıca murisin İstanbul'da defnedildiğine dayanarak murisin ikametgahının İstanbul olduğunu savunmuştur. Burada murisin ölmenden önce İstanbul Yeşilköy'de Mermer Köşk'te oturduğu yazılmıştır.

Bu belgeyi dosyaya ibraz eden davacı her nasıl olduysa murisin son ikametgahı mahkemesinde açılması gereken tereke tespit ve tedbir istemini Ankara 3. Sulh Hukuk Mahkemesi'ne vermiştir?.. Davacı vekili ve Yargıtay 2.

reke tesbiti davasını Ankara 3. Sulh Hukuk Mahkemesi'nde 94/13 tereke sayılı dosya ile açmış bulunmaktadır. Bir an için davacının, bu konuda iyiniyetli bir hataya düştüğünü varsayalım. İstanbul gibi bir kentte hakimlik yapan bir hukukçunun, usulün bu kadar açık olan mirasla ilgili yetki kuralını bilmemesi mümkün müdür? Bir ölüme bağ tasarrufun iptali davasında, Hukuk Fakültesi son sınıfına gelmiş bir öğrenci dahi MK. md. 518'deki kesin yetki kuralını bilir. Bir an için bir hakimin böyle bir kuralı gözden kaçırdığını varsayalım. Bu tür davalarda uzman olan Yargıtay 2. Hukuk Dairesi'nin önüne gelen binlerce davada bildiği bu kuralı atlaması düşünülebilir mi?

Hal böyle iken, öncelikle söz konusu karar usul açısından nasıl olur da isabetli sayılıp, onanır ve bu hukuk dışı karar hukuka uygun bulunur.

C. Davacının İddiası Mirastan İskat Vasiyetinin İptalidir. Böyle Bir Davada Taraf Teşkil Edilmeden Bir Gün İçinde Beş Dakikalık Duruşma İle Karar Verilmesini Yargıtay'ın Onaması Açık Bir Hukuk Dışıdır

Bilindiği üzere mirastan iskat tasarrufuna karşı iki dava yolu düşünülebilir.

1) İptal Davası :

Mirastan iskat edilen kişi bu konuda ya yapılan ölüme bağ tasarrufun iptal sebeplerinden biriyle sakat olduğuna dayanır, ya da muris tarafından gösterilen sebebin "aşık bir hataya dayandığı"na dayanır.

a) Davacı taraf, iskat vasiyetnamesinin iptal sebeplerinden biriyle sakat olduğunu MK. md. 499 hükmünden yararlanmak suretiyle iddia edebilir. Burada yapılan vasiyetnamenin ehliyetsiz-

Hukuk Dairesi üyelerinin de malumu olduğu üzere ikametgah bir kimsenin yerleşmek kast ve niyetiyle oturduğu yerdir (MK. md. 19). Bir kimsenin aynı zamanda birden fazla ikametgahı (ikametgahın tekliği ilkesi gereği) olmaz. Ayrıca bir kimsenin defnedildiği yer ikametgahın ölçüsü değildir. Murisin bu koşulları taşıyan ikametgahı Ankara'dır. Murisin, İstanbul'daki bir köşkü nedeniyle muhtardaki kaydı ikametgahının İstanbul'da olduğunu gösteremez.

lik, şekle aykırılık, irade bozukluğu ya da hukuka aykırılık nedenlerinden biriyle iptali talep edilir. Bu durumda ıskat edilen kişi normal miras hissesini alabilir.

Gerek öğretide gerekse yargı kararlarında ıskat tasarrufunun iptali davasının kanunî mirasçılara karşı açılması gerektiği hususu tartışmasız bir şekilde kabul edilmektedir (7).

"Ölüme Bağlı Tasarrufların İptali" isimli eserin sahibi sayın EREN bu konuyla ilgili olarak aynen şu cümleye yer vermektedir: "...ancak aşağıdaki kimseler iptal davasında müddeialehy durumunda bulunabilirler. İptali mucip bir tasarrufla mansup mirasçı veya müsaleh tayin olunanlar, mükellefiyetten istifade edecek olanlar, tesislerin organları, vasiyeti tenfiz memurları, tasarruf sahibinin tasarrufunda koyduğu taksim kaidelerinden istifade edenler, MİRASTAN ISKAT ile feragat hallerinde BU ISKAT ve feragatten müstefit olacak diğer KANUNİ MİRASÇILARDIR" (8). Doktora tezi olarak yazılmış olan bu eserin yazarı bu görüşünü İsviçre'li Hukukçuların eserlerine yollama yapmak suretiyle güçlendirmekte ve bu konuda aynı görüşte olan iki İsviçre Federal Mahkeme kararına da yer vermektedir (9). Yazarın eserinin bu sayfaları fotokopi edilmek suretiyle temyiz dilekçesi ekinde Yargıtay 2.Hukuk Dairesi'ne sunulmuş ve bundan dolayıdır ki Daire, hukuk dışı olan yerel mahkeme kararını bozmuştur. Ancak her ne hikmetse gerekçeli bozma kararından dönülüp, yerel mahkeme kararını onanırken, bütün bunlar unutulmuş ya da her nasılsa görülememiştir.

MK.muz mirastan ıskat işleminin, ıskat edilenin furuunu etkilemeyeceği; ancak furuun sadece mahfuz hisse alacağını öngörmüştür (MK. md. 458). Ancak ıskat edilen, ıskat tasarrufuna karşı iptal davası açmış, bizzat kendisi mirasçılık iddiasında ise, bu durum aydınlanmadan furuun mirasçılığı gündeme gelemez. İskat edilenin mirasçılığı tartışmalı iken, onun yerine furuunun

(7) Oğuzman, sh. 249; İnan, sh. 202; Eren, sh. 100-101; Ayiter-Kılıçoğlu, sh. 160; İmre-Erman, sh. 201 (Bu yazarlara göre "Dava olunanlar, iptal ettirmek istenen ölüme bağlı tasarrufla miras hukuku bakımından doğrudan doğruya menfaat sağlayan şahıslardır").

(8) Eren, sh. 100-101.

(9) Tuor, sh. 395. Nr. 11; Escher, sh. 485, No. 4; Raschein, sh. 72; BGE 83 II 508; 81 II 35 (Eren'den aynen naklen).

geçmesi düşünülemez. Bu nedenle mirastan ıskatın iptali davası, bütün ölüme bağlı tasarrufların iptali davasında olduğu gibi ancak ve ancak kanuni mirasçılar karşı açılabilen bir davadır. İptal davasında en yakın menfaat sahipleri murisin kanuni mirasçılardır. Zira iptal davasında murisin aşikar hataya düştüğü kanıtlandığında ise ıskat edilen kişi miras payını, alabilecek, iptal sebebinin haklı olmadığını kanıtlanırsa mahfuz hissesini alabilecek, mahfuz hissesinin üzerindeki pay kanunî mirasçılara kalacaktır. Her iki halde de bundan kanuni mirasçılar etkilenecektir. Bu husus sadece Türk Hukukunda değil, İsviçre Hukukunda da tartışmasız bir şekilde aynen kabul edilmektedir (10). Bu kadar açık olan bir durum için İsviçre Hukuku'na girmeye dahi gerek yokken, Yargıtay 2. Hukuk Dairesi'nin ortada bir yorum sorunu varmışçasına vermiş olduğu hukuk dışı karara karşı, İsviçre Hukuku'ndan da örnekler vermek zorunluluğu doğmuştur.

İncelediğimiz Türk ve İsviçre Hukuklarında bir tek hukukçu ya da karar, mirastan ıskatın iptali davasının ıskat edilenin furuuna karşı açılabilmesinin kabul etmemiştir. Böyle bir olaya ilk kez, gerekçeli bozma kararından dönme gerekçesini hazırlayan Yargıtay 2. HD.nin onama kararında tanık olmaktadır.

İnceleme konumuz olan olayda, davacı taraf, murisin, mirastan ıskat tasarrufunu yapmaya ehil olmadığını, ıskat tasarrufunda bulunurken temyiz kudretine sahip olmadığını, yani MK. md. 499 b.1 anlamında ehliyetsizliği; ayrıca murisin böyle bir tasarrufta bulunması için kanuni mirasçılar tarafından aldatıldığı, yani MK. md. 499 b.2 anlamında iradesinin bozulduğunu iddia etmektedir. Bu iddialara karşı, yapılan ıskat tasarrufunun hukuka uygun olduğunu ancak kanuni mirasçılar savunabilir. Davacı taraf, bu savunmayı önlemek, tasarrufun iptalini savunmasız bir şekilde temin için, bilinçli olarak davayı kanuni mirasçılara karşı değil kendi oğluna yöneltmiştir. Yargıtay 2. Hukuk Dairesi gibi yılların deneyimine sahip bir dairenin benzer olaylarda yaptı-

(10) Tuor, Art. 479, Nr. 3; Tuor-Schnyder, sh. 373; Escher Art. 479, Nr. 2; Art. 479 Nr. 4 (İsviçre Medeni Kanunu ile ilgili önemli şerhlerden biri olan bu yazar, mirastan ıskat tasarrufunun iptali davasında MK. md. 479 (TMK. 459) gereğince tasarrufun geçerliliğini kanuni mirasçılarının ya da ıskat edilen hisse üzerinde yapılan tasarruftan yararlananın kanıtlayacağını belirtmektedir). BGE 83 II 508. 81 II 35. Karş. Piolet, sh. 274.

ğı gibi, böyle bir hatayı farketmemesi ve bu konuyu atlaması mümkün müdür?

Davacının yanlış hasım göstermek suretiyle 5.4.1994 tarihinde açtığı davaya, bir gün sonrasına, yani 6.4.1994 günü duruşma günü verilmesi ve hazır edilen davalı ve vekilinin, beş dakikalık duruşmada açılan davayı kabul etmesi duruşmadan hemen sonra gerekçeli kararın yazılması hemen aynı anda tarafların temyiz talebinden vazgeçmeleri şeklindeki gelişmelerden Yargıtay, bozmadan dönerken hiç kuşku duymamış mıdır? Bozma kararında bu durum fark edilmişken, karar düzeltme aşamasında bundan dönülmesinin "sebeb-i hikmeti" bu nedenlerle anlaşılammıştır.

Yargıtay'ın kararı ile murisin ıskat yönündeki son arzuları yok edilmiştir. İkinci Hukuk Dairesi'nin birçok kararlarında teyid ettiği, "Murisin son arzularını yaşatma" ilkesi Miras Hukuku'na hâkim olan "Favor Testamenti" (vasiyeti yaşatma; vasiyetin önceliği) ilkeleri nerede kalmıştır?

b) Davacı taraf, ıskat vasiyetnamesinde "murisin aşikâr bir hataya" düştüğüne dayanarak MK. md. 459 hükmünden yararlanmak suretiyle iptali talep edebilir.

İnceleme konusu olayda, davacı taraf, dava dilekçesinde iptal sebeplerinden biri olarak "Murisin ıskatta aşırkar bir hataya düştüğü"nü de iddia etmiş, davacı hakkında ıskat sebebi olarak ileri sürdüğü olaylardan hiçbirinin bulunmadığını belirtmiştir.

Böyle bir iddia karşısında, murisin böyle bir hataya düşmediğini, bilerek ve isteyerek, kızını mirastan ıskat ettiğini, sebebin gerçek olduğunu en iyi bilebilecek kişiler kanunî mirasçılardır. İskat edilenin furuu'nun bunları bilmesi ve vasiyeti yani murisi savunması düşünülebilir mi? Bu nedenle kanunî mirasçılar hasım gösterilmeden ve onlara bu ispat olanağı tanınmadan yapılan yargılama açıkça MK. md. 459.f.II hükmüne aykırıdır.

Mahkeme, davacının, murisin temyiz kudretinden yoksun olduğu yolundaki iddiası gibi, bu iddia üzerinde de asla durmamış, beş dakikalık duruşmada, davalı olmanası gereken Kerem'in kabul beyanına ve davacının kocasının tanıklığına dayanarak davayı kabul etmiştir.

2) Tenkis Davası

Mirastan ıskat edilen kişi, ıskat vasiyetnamesinin iptali olanağı bulunmayan hallerde, iptal yerine tenkis davası açabilir.

ıskat edilen davacı, ıskat sebebinin gerçeklere uymadığını kanıtlar, ya da muris sebep göstermeksizin mirastan ıskat tasarrufunda bulunmuşsa, sadece mahfuz hissesini alabilir. Bu husus MK. md. 459'da açık bir şekilde ifade edilmiştir. Maddeye göre, tenkis davasında davalı olan kanuni mirasçılar ıskat sebebinin doğruluğunu kanıtlayamamışlar ya da ıskat sebebi tasarrufta gösterilmemiş olursa ıskat "tasarruf nisabı miktarında infaz" olunacaktır. Bunun anlamı, ıskat edilen kişi sadece mahfuz hissesini elde edebilecektir. Miras Hukuku alanında yazılmış bütün eserlerde hüküm görüş budur (11). Yargıtay 2. Hukuk Dairesi'nin içtihatları da bu yöndedir (12).

Yargıtay 2. Hukuk Dairesi'nin aksine içtihadı olmayan 1976 yılında vermiş olduğu, inceleme konumuzla tamamen aynı nitelikteki bir olayla ilgili kararı şu şekildedir: "Olayda toplanan deliller mirastan ıskat sebebi (MK. 457) sayılabilecek nitelik ve nicelikte bulunmadığına, ölenin sebep yönünden yanılması da söz konusu olmadığına göre, Medeni Kanun'un 459. maddesi uyarınca TASARRUF NISABI sınırı içerisinde geçerli olmak üzere vasiyetnamenin ıskata ilişkin bölümünün hükümsüzlüğüne ve bunun dışında kalan vasiyet hükümlerinin lüzum ifade etmesine karar verilmesi zorunlu iken vasiyetnamenin TÜM OLARAK İPTAL OLUNMASI isabetsizdir" (13).

ıskat edilenin ıskat sebeplerinin haklılığının kanıtlanamaması ya da murisin ıskat sebebini göstermemiş olması nedeniyle sadece mahfuz hissesini alabileceği hallerde, ıskat edilenin mahfuz hissesi dışında kalan miktar da doğal olarak murisin tayin ettiği

(11) Tuor, Art. 479, Nr. 6; Piotet, sh. 426; Escher, Art. 479 Nr. 3; Kocayusufpaşaoğlu, sh. 316; Imre-Erman, sh. 239; Oğuzman, sh. 249; İnan, sh. 238; Ayiter-Kılıçoğlu, sh. 180; Şener, sh. 759-760.

(12) Yargıtay 2. HD. 2.11.1987, 1987/6672, 1987/8263 YKD. 1988, C. 14, S. 3, sh. 330; 12.5.1988, 1988/3778, 1988/5278 YKD. 1989, C. 15, S. 1, sh. 19, 26.1.1976, 221/487 Dalamanlı, sh. 190'dan naklen).

(13) Yargıtay 2. HD. 16.2.1976 Dalamanlı, sh. 191.

iradî mirasçılarına veya kendi kanunî mirasçılarına intikal edecektir (14).

İnceleme konumuz olayda, davacı taraf tenkis değil, iptal davası açmıştır. Kanuni mirasçılara, murisin yaptığı tasarrufun doğru olduğu, gerçek olaylara dayandığını kanıtlama olanağı tanınmamıştır. Hal böyle olunca Mahkeme ve kararı onayan Yargıtay, davacı lehine olan çözümü bulmuş, yani vasiyeti bir çırpıda beş dakikalık duruşma ile iptal etmiştir. Ortada bir yargı kararı varmış gibi, savunmasız yargılama yapılmış, kanuni mirasçılarının, murisin son arzularının yerinde olduğunu, vasiyette belirtilen ıskat sebeplerinin gerçek olaylara dayandığını, iptali gerektiren bir sebep bulunmadığını savunmaları olanağı ellerinden alınmıştır.

Bir an için davacının, iddiasının doğru olduğu kabul edilse bile, davacı taraf terekede sadece ve sadece mahfuz hissesini alabilir. Zira bu davada davacı taraf, ıskat edilenin furuu değil, bizzat ıskat edilen kişidir. Bu durumda olaya uygulanması gereken MK. 459 f.II, aşikar hata hariç, ıskat edilene sadece mahfuz hisse tanımaktadır.

D. Yargıtay Kararında Davayla İlgisiz Bir Konu İskat Edilenin Furuu İskattan Ektilenmez Fakat Sadece Mahfuz Hisse Alabilir

MK.muzun 458. maddesi mirastan ıskatın, ıskat edilenin furuuna etkisini düzenlemiştir. Yukarıda açıklamış olduğumuz gibi, ıskatın furuu etkisi ancak ve ancak, ıskat tasarrufu aleyhine açılan iptal davasının kesinleşmesinden sonra gündeme gelebilecek bir konudur. İskat edilen kişi tasarrufun geçersiz olduğunu ileri sürer. Yani kendi mirasçılığı için dava açarsa, furuunun mirasçılığı gündeme gelemez. İptal davası davacı aleyhine sonuçlanırsa, furuunun mirasçılığı söz konusu olmaz. Zira "bir kuzudan iki post çıkartılamaz". Mirasçı ya ıskat edilendir; ya da furuudur. Açılan iptal davası red edilirse, ıskat edilenin furuunun mirasçılığı gündeme gelecektir. Hukukun ve mantığın icabı olan bu durum Yargıtay 2. Hukuk Dairesi'nin bizzat kendi içtihatlarıyla

(14) Tuor, Art. 479, Nr. 7.

da sabittir. Bu nedenle bu konuyu da Yargıtay 2. Hukuk Dairesi'nin içtihatlarındaki kendi cümleleriyle ortaya koyalım: "Mirastan ıskat kesinleşmedikçe fûru mirasçı olamaz. Oysa tenkis davası açılabilmesi için, kanuni mirasçılık sıfatını kazanmış olmak gerekir. Olayda ıskatın iptali istenmiş, dava reddedilmiştir; hüküm temyize konu davadan sonra kesinleşmiştir. Ölüm günü ile dava günü arasında beş yıllık mutlak zamanaşımı süresi de dolmamıştır. O halde zaman aşımı definin reddedilmesinde isabetsizlik bulunmadığı gibi, dosyadaki yazılara kararın dayandığı delillerle kanuna uygun sebepler ve özellikle delillerin takdirinde bir yanlışlık görülmemesine binaen aşağıdaki bendin kapsamı dışında kalan temyiz itirazları yersizdir" (15).

Yargıtay 2. Hukuk Dairesi bu kadar açık olan bu hukuksal durumu ve MK. md. 458'in açık hükmünü tıpkı yerel mahkeme gibi her nasılsa görememiş, kararı onamıştır.

Bu açıklamamızdan anlaşılacağı üzere, mirastan ıskat edilenin açtığı iptal davası sonuçlanmadan, onun fûruunun mirasçılığı hakkında bir karar verilemez.

İnceleme konumuz olan olayda, ıskat edilenin fûruu tarafından açılmış bir dava yoktur ki, "bu kişiye, annesinin normal miras hissesi mi" verilecektir, "yoksa mahfuz hisse mi alacaktır?" tartışmasını yapalım. Olayımızda ıskat edilen Leyla tarafından, ıskat tasarrufunun yani vasiyetnamenin iptali davası açılmıştır. Bu dava, kanuni mirasçılara karşı açılmalı ve buradaki ıskat tasarrufunun haklı olup olmadığı yargılanmalıydı. Davacı taraf murisin ıskat tasarrufunda "aşıkâr bir hataya düştüğünü" kanıtlayabilirse, MK. md. 459 gereğince ıskat yapılmamış gibi normal miras hissesini alabilecekti. Yok eğer, kanuni mirasçılar murisin ıskat sebeplerinin haklılığını kanıtlayamazlarsa, Leyla, MK. md. 459'un açık hükmü gereğince ancak ve ancak mahfuz hissesini alabilecekti.

İnceleme konumuz olayda bir an için, ıskat edilenin oğlu aleyhine açtığı iptal davasında, oğlu tarafından, murisin ıskat sebeplerinde haklı olduğunu kanıtlayamadığını kabul edelim. Bu du-

(15) Yargıtay 2. HD. 2.12.1974, E. 6625, K. 7531 Dalamanlı, sh. 193; Tamamen aynı yönde: Şener, sh. 761.

rumda davacıya sadece ve sadece mahfuz hissesi verilmeliydi. İskat tasarrufuna karşı iskat edilenin açtığı iptal davasıyla, iskat edilenin furuu arasındaki fark da burada kendisini göstermektedir. Yargıtay 2. Hukuk Dairesi yukarıdaki bu basit ayrımı fark edememiş, sanki bu davanın davacısı, iskat edilenin furuu imişçesine, bunun miras hakkı üzerinde durmuştur. Yargıtay'ın bu açık hatası bir yana, konumuzla ilgisi olmamakla beraber üzerinde durduğu, iskat edilenin furuunun miras hakkı konusunda vardığı sonuç da yanlıştır. Şöyle ki:

MK.muzun 458. maddesi çok açık bir şekilde şu hükme yer vermiştir: "Miras hakkından iskat edilen kimsenin fûruları o kimse müteveffadan evvel ölmüş gibi MAHFUZ HİSSELERİNİ isteyebilirler".

Yasa koyucu, mirastan iskat edilenin mirastan pay alamayaçağını, iskat edilenin furuu bulunduğu anda ise, bu kişinin ise ancak ve ancak mahfuz hisse talep edebileceğini öngörmüştür.

Bu konuyla ilgili olarak Miras Hukuku alanında temel eserlerden birinin yazarları İmre - Erman, eserlerinde aynen şu cümlelere yer vermişlerdir: "Farzedelim ki, muris çocuklarından birisini mirastan iskat etmiştir, bunun MAHFUZ HİSSESİ fûruğuna (murisin torunlarına) geçer. İskat olunan murisin babası ise, bu takdirde, ölenin kardeşleri ancak miras haklarının dörtte biri kadar mahfuz hisseye sahip olacaklardır. Böyle bir hâlde, babanın mahfuz hissesi miras hakkının yarısı olduğu halde, bunun fûruğunun mahfuz hissesi miktarı daha azdır, dörtte birdir. Aradaki fark, vasiyetçinin TASARRUF ORANINA EKLENİR, bunun üzerinde vasiyetçi tasarruf edebilir" (16).

İnceleme konumuz olan olayda, iskat edilenin furuunun açtığı bir mirasçılık davası, yani kendisinin davacı anasının yerine mirasçı olduğu iddiasını taşıyan bir dava söz konusu değildir. Bizat iskat edilen tarafından açılmış bir iptal davası söz konusudur. Hal böyle iken Yargıtay, olayla hiçbir şekilde ilgisi olmayan, iskat edilenin furuunun mirasçılığı konusunu da ele almış, bu yönde olaya uymayan ve kanuna aykırı bir gerekçe ile, davacı-

(16) İmre - Erman, sh. 237.

nın, iskat vasiyetnamesinin iptali istemini kabul edip "davacının iskat olmamış" sayılmasına hükmeden kararı onamıştır.

E. Gerekçeli Bozmadan Dönmeyi Sağlayan Karar Düzeltme İstemini İnceleyen Başkan Önceki İçtihatlardaki Görüşlerine Aykırı Davranmıştır

İnceleme konumuz olayda, davacı taraf, bilinçli olarak bu davada davalı olması gereken kanuni mirasçuları bırakıp oğlunu davalı göstererek söz konusu kararı elde etmiştir.

Böyle bir karar karşısında en önemli usulî sorun, davada taraf olmayan kanuni mirasçıların bu kararı temyiz haklarının olup olmaması idi.

Yaptığımız araştırmalarda, bu tür olaylarda Yargıtay 2. Hukuk Dairesi'nin oy çokluğuyla verdiği kararlarda, davada dışlanan ve gerçek hasım olması gereken kanuni mirasçıların temyiz hakkının kabul edildiğini tesbit ettik. Oy çokluğuyla verilen bu kararlarda, Daire Başkanı Tahir Alp devamlı olarak muhalif kalmıştır. Muhalefet şerhlerinde "taraf olmayanın temyiz hakkı yoktur, verilen karar da taraf olmayanı bağlamaz" gerekçesini kullanmıştır.

İnceleme konumuz olan olayda da bu durum varken, sözü edilen muhalefet şerhlerindeki görüşleri burada kararda husumet sorunu ele alınmadan kararın esasına girilmiş ve bozma gerekçelerinden, karar düzeltme talebi yönünde vazgeçilip, kararın onanması yönünde görüş bildirilmiştir. Acaba Yargıtay'a bundan sonra gelecek olan bütün bu tür uyuşmazlıklarda "davada taraf olmayanın temyiz hakkı yoktur, verilen karar da taraf olmayanı bağlamaz" gerekçesi kullanılacak mı? Yoksa işbu inceleme konumuz olan olay nedeniyle muhalefet şerhlerindeki eski görüşlerden ilk kez dönülmüş mü olmaktadır?

SONUÇ : İncelem konusu olayda yerel mahkemenin ve bunu onayan Yargıtay'ın kararları dolayısıyla hukukumuzda onanması güç bir hukuksal hata ve ayıp ortaya çıkmıştır.

1) MK. md. 518'in açık hükmü ölüme bağlı tasarrufların iptali davasında murisin son ikametgahı mahkemelerini yetkili kılmış,

bu hüküm öğreti ve yargı kararlarında aynen kabul edilmiş, uygulanmıştır. İkinci Hukuk Dairesi'nin kararları da tamamen bu yöndedir. Ancak inceleme konumuz olayda murisin son ikametgahının Ankara ve dolayısıyla ıskat tasarrufunun iptali davasında Ankara Mahkemeleri'nin yetkili olduğu aşıkâr iken yerel mahkemenin gözardı ettiği bu kuralı, bu konuların uzmanı olması gereken Yargıtay 2. Hukuk Dairesi de çiğnemiştir. Acaba Yargıtay 2. Hukuk Dairesi'nin sayın üyeleri bundan böyle önlerine gelecek olaylarda MK. md. 518'in açık hükmüne rağmen, ölüme bağlı tasarrufların iptali davalarının murisin son ikametgâhi mahkemesinde değil, taraflardan herhangi birinin ikametgâhi mahkemesinde görülmesine göz yumabilecekler midir?

2) İnceleme konusu olayda mirastan ıskatla ilgili ölüme bağlı tasarrufun iptali davasında davalı, murisin kanunî mirasçıları değil, ıskat edilenin kendi fûruu olmuştur. Gerekçeli bozma kararından dönen Yargıtay, bu konuda hiçbir hukuk dışılık görmemiş olmaktadır. Yargıtay 2. Hukuk Dairesi ıskat tasarrufunun iptaliyle ilgili önüne gelen olaylarda, davanın kanuni mirasçılar saf dışı edilerek ıskat edilen ile fûruu arasında "oldu bittilerle" çözümlenmesine göz yumacak mıdır?

3) İnceleme konusu olayda yetki ve husumet kuralları bir tarafa atılarak bir gün önce açılan davaya duruşma günü verilip beş dakikalık duruşma ile murisin, ıskat edilen fûruunu miras dışı bırakma yönündeki son arzuları yok edilmiştir. Yargıtay bu yargılamada ne usul ne de esas yönünden hiçbir sakınca görmemiştir. Bundan böyle önüne gelen benzer oldu bittilere de göz yumacak mıdır?

4) İnceleme konusu olayda, dava dilekçesinde ve temyize cevap layihasında yapılan savunmalara rağmen Yargıtay, yerel mahkemenin hukuk dışı kararını bozmuştur. Aynı savunmalar bu kez karar düzeltme dilekçesinde tekrar edilince bozma kararından rücu edilmiştir. Yargıtay 2. Hukuk Dairesi bundan böyle formül haline gelmiş olan "kanunda öngörülen sebeplerden hiçbirine dayanmayan karar düzeltme isteminin reddine" şeklindeki kararları vermeyip, dava dilekçesindeki savunmaların tekrarı halinde karar düzeltme istemlerini kabul edebilecek midir?

5) İnceleme konusu olayda, önceki içtihatlarında "davada taraf olmayanın temyize hakkı yoktur; verilen karar taraf olmayana bağlamaz" şeklinde muhalefet şerhleri veren İkinci Hukuk Dairesi üyeleri bu görüşlerinden dönmüşler midir? Yoksa bundan böyle önlerine gelen olaylarda bu davada sürdürmedikleri muhalefetlerini sürdürecekler midir?

6) İnceleme konusu olayda mirastan ıskat edilenin açtığı iptal davasında, ıskat sebeplerinin gerçeğe uygun olup olmadığı, aşık hataya düşülüp düşülmediği araştırılmadan, kanuni mirasçılara MK. md. 459'un açık hükmüne rağmen ispat ve vasiyeti savunma olanağı verilmeden ıskatın iptaline karar verilmiş ve ıskat edilene maddenin açık hükmüne rağmen mahfuz hisse değil, miras hissesi bahşedilmiştir. Yargıtay İkinci Hukuk Dairesi bundan böyle önüne gelene benzer olaylarda, kanuni mirasçılara ıskat vasiyetini savunma ve murisin son arzularını yaşatma olanağını tanımadan, ıskat sebebi ister ispat edilsin ister edilmesin ıskat edilene miras hakkı tanıyacak mıdır?

Yargıtay 2. Hukuk Dairesi yukarıdaki sorulara olumlu yanıt verecek olursa yasanın açık hükümlerini ve mevcut içtihatlarını çiğnemiş olacak ve çiğnemeye devam edecektir. Bu sorulara olumsuz yanıt verecek olursa, inceleme konumuz olan karar bir tek bu olaya özgür olarak vermiş olacak ve önüne gelen büyük bir sorumluluk altına girmiş olacaktır.

Önümüzdeki günler bu soruların yanıtının kolay olamayacağını ve Yargıtay 2. Hukuk Dairesi'nin inceleme konusu olaya özgü hukuk dışı kararını kolayca savunamayacağını gösterecektir.

YARARLANILAN KAYNAKLAR

- Ayiter, N. Kihçođlu A. : Miras Hukuku, Genişletilmiş 3. Baskı, Ankara 1993.
- Dalamanlı, Lütfü : Miras Hukuku ve Tatbikati, İstanbul 1983.
- Escher, A. : Kommentar zum Schweizerischen Zivilgesetzbuch Das Erbrecht, Erste Abteilung: Die Erben Art. 457-536, Zürich 1959.
- Imre, Z. ERMAN, H. : Miras Hukuku, İstanbul 1989.
- İnan, A. N. : Miras Hukuku, Ankara 1969.
- Kocayusufpaşaoğlu, N. : Miras Hukuku, 3. Baskı, İstanbul 1987.
- Oğuzman, K. : Miras Hukuku, 5. Baskı, İstanbul 1991.
- Piotet, P. : Schweizerisches Privatrecht, Erbrecht Erster Halbmand, Basel und Stuttgart 1978.
- Şener, E. : Açıklamalı, İçtihatlı Türk Medeni Kanunu, Ankara 1991.
- Tuor-Schnyder : Das Schweizerische Zivilgesetzbuch, 9 Auflage, Zürich 1975.
- Tuor, P. : Berner Kommentar, Schweizerisches Zivilgesetzbuch, Das Erbrecht, 1 Abteilung Art 457-536 ZGB, Bern 1964.